

## Besluit

Besluit strekkende tot het verlengen van de geldigheidsduur van het accreditatiebesluit van 12 augustus 2010 zoals bedoeld in artikel 5a.12a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) van de opleiding wo- onderzoeksmaster Clinical and Developmental Psychopathology (research) van de Vrije Universiteit Amsterdam tot en met 29 oktober 2017

### datum Gegevens

30 oktober 2015	Naam instelling	: Vrije Universiteit Amsterdam
onderwerp	Naam opleiding	: wo-onderzoeksmaster Clinical and Developmental Psychopathology (research) (120 EC)
Besluit accreditatie		
wo-onderzoeksmaster	Datum aanvraag	: 2 maart 2015
Clinical and Developmental	Variant opleiding	: voltijd
Psychopathology (research) Vrije	Locatie opleiding	: Amsterdam
Universiteit Amsterdam	Datum hoorzitting	: 29 april 2015
(003767)	Datum KNAW-advies	: 22 juni 2015
Uw kenmerk	Datum herstelplan	: 13 augustus 2015
CvB/EK/dv/2015/691	Datum KNAW-advies herstelplan	: 26 augustus 2015
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	: positief besluit onder voorwaarden van 3 september 2014
NVAO/20152501/SL		

### Bijlage(n) Beoordelingskaders

- 3 Beoordelingskader beperkte opleidingsbeoordeling onderzoeksmasters van 22 november 2011.  
Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536).  
Artikel 5a.12a van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

### Advies KNAW-commissie

Samenvatting bevindingen en overwegingen van de beoordelingscommissie Gedragwetenschappen (commissie) van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW).

### Standaard 1 – Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 1 als voldoende.

De tweejarige voltijdse opleiding Clinical and Developmental Psychopathology is ondergebracht bij de William James Graduate School van de Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen van de Vrije Universiteit (VU). Afgestudeerden zijn gekwalificeerd als competente psychologische onderzoekers met een onafhankelijke instelling, aldus het aanvraagdossier. Ze kunnen een promotietraject ingaan of werkzaam zijn bij een onderzoeksinstituut, waarbij ze interdisciplinaire vraagstukken oplossen die zich bevinden op het snijvlak van klinische psychologie, ontwikkelingspsychologie, psychiatrie en onderwijskunde. De nadruk valt op translationeel onderzoek, waarbij theoretische kennis kan

### Inlichtingen

Michèle Wera  
+31 (0)70 312 23 31  
m.wera@nvaio.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag  
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands  
T + 31 (0)70 312 2300  
info@nvaio.net | www.nvaio.net

Pagina 2 van 14 worden omgezet in een klinische toepassing of andersom. Studenten worden ingewijd in onderzoek naar diagnostiek bij zowel intramurale als extramurale patiënten en in preventieve en therapeutische interventie. Ze weten van wanten op het gebied van de methodologie en hebben brede ervaring met empirisch onderzoek. De commissie heeft vastgesteld dat afgestudeerden inderdaad zowel in de universitaire wereld als daar buiten een baan vinden.

De opleiding heeft 13 beoogde eindkwalificaties geformuleerd. In een aparte lijst staan de Dublin-descriptoren waarbij is aangegeven in welke cursussen deze eindkwalificaties aan bod komen. De commissie is van oordeel dat de eindkwalificaties aansluiten bij wat van een onderzoeksgerichte master in dit vakgebied verwacht kan worden.

Het aanvraagdossier geeft aan dat de opleiding in verschillende opzichten uniek is. Ten eerste vanwege het interdisciplinaire perspectief op psychopathologie binnen het hele domein van klinische en ontwikkelingspsychologie. Afgestudeerden hebben brede kennis van het onderzoek naar normale en abnormale ontwikkeling, klinische beoordeling en behandeling van neurale mechanismen van psychopathologie binnen de context van gezin en opvoeding. Het interdisciplinaire karakter wordt geborgd door de vier verschillende secties die erbij betrokken zijn: klinische psychologie, ontwikkelingspsychologie, onderwijsneurowetenschappen, ontwikkelingspedagogiek. Ten tweede vanwege de focus op onderzoeksvaardigheden, gericht op het uitvoeren van onderzoek binnen de geestelijke gezondheid. Ten derde vanwege het translationele karakter van de opleiding, dat neerkomt op het slaan van een brug tussen onderzoek en de praktijk.

Soortgelijke opleidingen aan Nederlandse universiteiten zijn enigszins afwijkend. In Leiden gaat het bij de specialisatie *Developmental psychopathology in education and child studies* om kinderen op jonge leeftijd, terwijl de opleiding van de VU zich met alle leeftijden bezig houdt. En in vergelijking met de opleiding in Maastricht, specialisatie *Cognitive Neuroscience, Neuropsychology and Psychopathologie*, is de VU-opleiding minder gericht op neuropsychologische aspecten. Het VU-profiel is in vergelijking met beide genoemde opleidingen meer gericht op onderzoek in het kader van interventie en preventie, zo licht het aanvraagdossier toe. Een vergelijkbare opleiding in het buitenland kent de VU niet, en de grote toestroom van buitenlandse studenten steunt de indruk dat het hier om een unieke opleiding gaat. De commissie heeft met instemming kennis genomen van deze heldere positionering.

Dit alles in overweging genomen constateert de commissie dat de eindkwalificaties voldoen aan het criterium dat een onderzoeksmaster dient op te leiden tot functies waarin onderzoeksvaardigheden en –ervaring vereist zijn, en die uitgaan boven hetgeen op grond van de gebruikelijke koppeling van onderzoek en onderwijs kan worden verwacht.

### **Standaard 2 – Onderwijsleeromgeving**

De commissie beoordeelt standaard 2 als onvoldoende.

#### *Programma*

Het eerste jaar van de opleiding biedt een stevige theoretische ondergrond met de bijbehorende academische vaardigheden en beheersing van onderzoeksmethoden, aldus het aanvraagdossier. Het tweede jaar bouwt daarop voort en dan gaat het om nieuwe ontwikkelingen binnen het onderzoek op het terrein van geestelijke gezondheid en om meer specifieke onderzoekstrends die binnen toegespitste onderzoekslijnen worden gerealiseerd.

Pagina 3 van 14 Zo gaat het in het vak *Trends in Brain en Behavior* (6 EC) om het toepassen van neuro imaging. Het oefenen van vaardigheden die vereist zijn bij klinisch onderzoek, gaat in het tweede jaar verder met twee practica. Een derde praktijkles betreft statistiek voor gevorderden, en bereidt de student voor op de eindschrijving.

Gedurende de gehele opleiding is er continu aandacht voor academische communicatievaardigheden. Het programma is zodanig opgezet dat er een academische omgeving wordt geschapen die enthousiasme bevordert voor het proces van wetenschappelijk onderzoek en die inspirerend intellectueel contact stimuleert tussen studenten en staf, aldus het aanvraag-dossier. De commissie heeft echter in het gesprek met de docenten niet veel bevoegenheid kunnen waarnemen. Ook de studenten straalden weinig enthousiasme uit.

In het eerste jaar zijn er drie vakken die de theoretische basis vormen van de opleiding – *Psychopathology* (12 EC), *Theory of Treatment and Preventive Intervention* (6 EC) en een keuzevak (6 EC) – en voor 18 EC vakken waarin klinisch en fundamenteel onderzoek aan de orde komt. In de overige vakken wordt expliciet de nadruk gelegd op het verwerven van onderzoeksvaardigheden inclusief het opzetten van een onderzoek, op statistiek en op de presentatie van de bevindingen, zowel mondeling als schriftelijk. In het *Research Project I* (12 EC) kunnen studenten hun kennis en vaardigheden in de praktijk brengen. Het gaat om een individueel project, zo heeft de aanvullende informatie gecorrigeerd, en de studenten worden individueel beoordeeld. De commissie is hiermee wat dit punt betreft gerustgesteld.

In het tweede jaar wordt de theorie uitgebreid met het vak *Trends in Brain and Behavior* (6 EC) en studenten kunnen de keuzeruimte (6 EC) invullen met een vak dat aansluit bij de onderzoekprogramma's. Het onderwijs in vaardigheden die nodig zijn voor klinisch onderzoek, wordt voortgezet met drie practica. Het eerste practicum *Skills for Clinical Research* (6 EC) gaat over het uitvoeren van onderzoek met patiënten. Het tweede practicum *Initiating and Performing Academic-Clinical Research* gaat over financiering en integriteit bij onderzoek in opdracht. Bij het derde practicum *Advanced research Methods in Clinical and Developmental Psychopathology* gaat het om de analyse van data van lopend onderzoek of van data die studenten zelf inbrengen. Dit practicum bereidt de student voor op de methoden en de statistische analyse die ze voor hun eigen scriptie gaan gebruiken. De twee keuzevakken kunnen alleen worden gekozen uit het aanbod van andere onderzoeksmasters. De commissie heeft met instemming hiervan kennis genomen.

Studenten maken zelden gebruik van de mogelijkheid om een stage in het buitenland te volgen of een thesis in het buitenland te schrijven, zo heeft de commissie begrepen. De studenten met wie de commissie sprak, brachten naar voren dat sommige docenten dit ook niet stimuleren. De commissie ziet graag dat het volgen van onderwijs of het lopen van een stage in het buitenland, enthousiast wordt gepropageerd en voor studenten aantrekkelijker wordt gemaakt; uiteraard in de eerste plaats voor Nederlandse studenten maar in zekere mate ook voor buitenlandse studenten. De commissie meent dat buitenlandervaring buitengewoon waardevol kan zijn.

De commissie heeft gevraagd hoe de docenten als team functioneren. In het aanvullend materiaal licht de opleiding toe dat de twee programmacoördinatoren afkomstig zijn van verschillende afdelingen en onderling overleg hebben met het managementteam. Zij houden het overzicht. De samenwerking wordt thans geïntensiveerd; zo wordt nu elk jaar een intervisiemiddag voor docenten georganiseerd.

Pagina 4 van 14 De commissie heeft om nadere informatie gevraagd over de vakken die in de cursusevaluaties laag zijn beoordeeld. Niet alle docenten met wie de commissie sprak, bleken even goed te zijn geïnformeerd over de uitkomsten van de evaluaties. Zij herkenden zich dan ook niet in de gesignaleerde tekortkomingen. De commissie leidt daaruit af dat de evaluaties niet besproken zijn met het docententeam. In elk geval konden deze docenten geen gezamenlijke verbeteracties noemen. Een duidelijke visie op het doorvoeren van structurele verbeteringen ontbrak. De slechte evaluaties werden eerder als een incident zien. Naar aanleiding van de lage scores was wel gesproken met een delegatie van de studenten, hetgeen de commissie in dit geval nogal mager vond. Waarom niet met de hele groep? Waarom niet meer structurele evaluaties om veranderingen te monitoren? De docenten met wie de commissie gesproken heeft, maakten niet de indruk doordrongen te zijn van de noodzaak van serieus en gedreven verbeterbeleid. De commissie heeft zich daarover verbaasd.

De commissie heeft gevraagd of studenten kennis maken met de totale onderzoekscyclus. Volgens het aanvullend materiaal maken studenten veel gebruik van beschikbare data, waarbij het vaak gaat om grote, longitudinale datasets met ruwe data die door de studenten worden bewerkt. Directe verzameling van data vindt ook plaats in Nederland, vooral door de Nederlandse studenten. Soms kunnen ook buitenlandse studenten data verzamelen, bij experimenteel of online onderzoek, of in het buitenland. Van de studenten heeft de commissie begrepen dat het zelf verzamelen van data niet verplicht is. De commissie vindt dat de opleiding hier tekort schiet, omdat het meemaken van de gehele cyclus een waardevolle en leerzame ervaring is.

De commissie heeft ook aan de studenten gevraagd op welke wijze de opleiding aandacht besteedt aan ethische kwesties en integriteit. Hun reactie was teleurstellend in die zin, dat ze er weinig over konden vertellen, al kwam het onderwerp wel ter sprake in de colleges. De docenten bevestigden, desgevraagd, dat er in verschillende vakken aandacht aan deze kwesties wordt besteed, dat de meeste studenten meedoen met lopend onderzoek dat al ethisch getoetst is, en dat dit toetsen ook gebeurt bij onderzoek dat studenten individueel uitvoeren. Tijdens de hoorzitting zag de commissie bevestigd dat dit belangrijke onderwerp niet de aandacht krijgt die het verdient.

#### *Academische context*

De onderzoeksprogramma's die bij de opleiding zijn betrokken, zijn in 2011 door QANU (Quality Assurance Netherlands Universities) volgens het SEP-protocol (Standard Evaluation Procedure) beoordeeld met voor alle onderdelen minstens het cijfer 4 op de schaal van 1-5. De commissie heeft waardering voor de hoge kwaliteit van deze onderzoeksprogramma's.

De docenten zijn gepromoveerd, het gaat om succesvolle wetenschappers met vele en goede publicaties in erkende tijdschriften. Van de docerende stafleden heeft 60% een basiskwalificatie onderwijs (BKO) van wie 13% een senior onderwijskwalificatie heeft verworven. Sommige stafleden zijn bezig het BKO-traject te volgen en de opleiding verwacht dat over twee jaar alle stafleden deze kwalificatie hebben verworven. De commissie acht dit percentage (te) laag. Zo vond de commissie het ook opmerkelijk dat niet alle docenten met wie zij heeft gesproken een BKO hebben verworven; hieronder bevond zich ook één van de twee coördinatoren. De coördinatoren hebben beide geen BKO.

In het aanvraagdossier worden gemiddelden van de vakevaluaties door studenten vermeld. De commissie vindt het opmerkelijk dat bij de onderdelen inhoud, tentaminering en cursusmateriaal, cohort 2013-2014 een lagere beoordeling geeft dan de gemiddelde

Pagina 5 van 14 uitkomsten van alle opleidingen van de Faculteit der Psychologie en Pedagogiek. Cursusmateriaal krijgt ook van cohort 2012-2013 een lager cijfer. Doorgaans behalen de onderzoeksmasters hogere cijfers dan het gemiddelde van een faculteit, omdat het uitgelezen docenten en studenten betreft.

De commissie heeft vervolgens de evaluaties van de laatste twee jaar van de afzonderlijke vakken opgevraagd. De afzonderlijke vakken kregen in verschillende gevallen lagere cijfers dan het gemiddelde. Het aanvraagdossier vermeldt dat de vakken *Trends in Brain en Behavior* en *Brain, Cognition and Mental Health* in het bijzonder een negatieve evaluatie hebben gekregen. Studenten meldden dat de verwachtingen van de docent te hoog waren gezien hun beperkte achtergrond in neuroscience, dat de tentameneisen niet helder waren, en ze waren ontevreden over de competitieve manier waarop ze een presentatie moesten geven. Het leidde tot een klacht bij de examencommissie. Inmiddels zijn veranderingen in het programma aangebracht, er is meer begeleiding voor de studenten gekomen en meer feedback.

Maar uit de opgevraagde gegevens blijkt dat er meer vakken met lage kwalitatieve beoordelingen (lager dan het facultaire gemiddelde) zijn. Onder andere bij de drie practica en bij het vak *Theory of Therapeutic and Preventive Intervention*. De commissie acht een en ander niet acceptabel voor een onderzoeksmaster.

Zoals eerder vermeld, vond de commissie de reactie van de docenten op de vastgestelde knelpunten niet geruststellend. Zij zag geen team dat, onder het erkennen van bepaalde tekortkomingen, gezamenlijk de zaak gaat aanpakken. De commissie concludeert dat het zelflerend vermogen van de opleiding tekort schiet.

De docent-student ratio was 1:11 in het jaar 2013-2014. Toen bedroeg het aantal inkomende studenten 15 volgens de aanvullende informatie. In de andere jaren is het aantal instromers lager, 13 bijvoorbeeld in 2014. Het aantal instromende studenten varieert in de jaren tussen 2011 en 2014 tussen 12 en 15 studenten. Studenten betoonden zich niet enthousiast over de begeleiding, al hebben ze ook naar voren gebracht dat in de loop der tijd een aantal dingen is verbeterd. De commissie heeft begrepen dat sommige docenten afstandelijk en moeilijk bereikbaar zijn. Zo zou een van de docenten slechts via zijn secretaresse benaderbaar zijn. Een andere student bleek alleen begeleiding via e-mail te krijgen van een aio, en de verantwoordelijke hoogleraar nooit direct gesproken te hebben in het kader van het uit te voeren onderzoek. Hier was de desbetreffende student zelf niet ontevreden over, maar het duidt volgens de commissie wel op een tekortkoming in betrokkenheid/ begeleidingsuren. Van docentzijde heeft de commissie vernomen dat dit inderdaad niet getolereerd kan worden. De commissie constateert op basis van de getuigenissen tijdens de hoorzitting dat hier nu niet bepaald sprake is van het inspirerende intellectuele contact tussen studenten en docenten dat de opleiding ambieert.

#### *Instream*

De opleiding is bedoeld voor goede studenten met een bachelor in psychologie, pedagogische wetenschappen of een vergelijkbare universitaire bachelor, liefst met het accent op psychologie, ontwikkelingspsychologie, pedagogische wetenschappen, biologische psychologie, cognitieve psychologie of neurowetenschappen, met sterke nadruk op onderzoek. Gegadigden dienen ook vakken in statistiek en onderzoeksmethode, psychopathologie en klinische diagnostiek te hebben gevolgd en vertrouwd te zijn met problemen en risico's van geestelijke gezondheid. Ze moeten ook ervaring hebben met het uitvoeren van en rapporteren over empirisch onderzoek.

De toelatingscommissie kijkt zorgvuldig naar aanbevelingsbrieven en brieven met een toelichting bij de motivatie.

Kandidaten dienen een 7,5 gemiddeld te hebben behaald voor hun bachelor, of een soortgelijk examen. Vanwege de noodzakelijke kennis van het Engels is, voor wie geen native speaker is, een internationaal erkende test verplicht. Een IELTS score van 6,5 is vereist of een TOEFL van 92 voor internet.

Instromende studenten vertonen grote verschillen in hun kennis van methoden en statistiek. Het blijkt voor de opleiding niet goed mogelijk te zijn om in de aanmeldingsprocedure daarvan een goed beeld te krijgen. Daarom is in samenwerking met de andere onderzoeksmasters van de William James Graduate School in augustus 2014 een elementaire toets voor statistiek ingevoerd met een daarbij behorende cursus voor wie dit, op grond van de toets, nodig heeft. Het is te vroeg in het jaar om te analyseren of de prestaties van het nieuwe cohort nu afwijken van die van vorig jaar.

Het aanvraagdossier geeft geen informatie over het aantal aanmelders versus het aantal studenten dat daadwerkelijk met de opleiding begint. De Graduate School William James stelt beurzen ter beschikking van buitenlandse studenten, 5.000 euro per jaar voor Europese studenten en 15.000 voor studenten van buiten de EU. Van het cohort 2014-2015 hebben twee studenten een dergelijke beurs gekregen.

Het aandeel van buitenlandse studenten is zeer hoog (75%), wellicht, zo meent de commissie, ten gevolge van een te lage selectiedrempel. Het management heeft tijdens de hoorzitting aangegeven selectiever te willen zijn en meer Nederlandse studenten te willen opnemen. De commissie adviseert inderdaad een betere Nederlandse instroom te realiseren en een strengere (buitenlandse) selectie toe te passen. De commissie heeft van de studenten vernomen dat in sommige gevallen hun verwachtingspatroon niet spoort met de aangeboden realiteit. De commissie adviseert de studievoorzichting op dit punt te verbeteren.

Buitenlandse studenten die het Nederlands niet beheersen, kunnen niet communiceren met Nederlandstalige deelnemers aan onderzoek. Zij kiezen dan Engels sprekende niches of kiezen voor een scriptieproject in het buitenland; maar sommigen leren snel Nederlands en kunnen in het Nederlands participeren, aldus de aanvullende informatie.

Van de cohorten 2011 en 2012 heeft 67% in twee jaar het diploma behaald. De commissie acht dit percentage redelijk. Er zijn van die cohorten nog twee studenten bezig met de studie. Van die cohorten zijn er totaal 3 drop-outs; het programma voldeed in twee gevallen niet aan de verwachtingen, één student keerde om politieke redenen naar zijn vaderland terug.

Samenvattend is de commissie van oordeel dat de onderwijsleeromgeving van onderhavige opleiding niet voldoet aan de eisen die aan een onderzoeksmaster moeten worden gesteld. De kwaliteit van de staf is op het gebied van onderzoek van hoog niveau. Maar op het gebied van het onderwijs schiet de opleiding tekort. De opleiding zou nauwkeuriger op de hoogte moeten zijn van het verwachtingspatroon van vooral de buitenlandse studenten en van hun voorkennis. De begeleiding van de studenten laat in een aantal gevallen te wensen over. Verblijf in het buitenland wordt bij de Nederlandse studenten nauwelijks gestimuleerd. Het besef van het belang van ethiek en integriteit is bij de studenten met wie de commissie gesproken heeft niet dan latent aanwezig. De uitkomsten van studentenevaluaties zijn

Pagina 7 van 14 teleurstellend. Er is geen sprake van een enthousiast en hecht docententeam dat een gezamenlijk verbetertraject voorstaat. Relatief te weinig docenten hebben een BKO verworven. Het geheel overziende beoordeelt de commissie standaard 2 als onvoldoende.

### **Standaard 3 – Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties**

De commissie beoordeelt standaard 3 als voldoende.

#### *Toetsing*

Alle vakken worden met een toets afgesloten. Het aanvraag dossier geeft een overzicht van de toetsen per vak: tentamens, papers, het schrijven van een onderzoeksvoorstel, literatuurstudie of een onderzoek paper. Alle schriftelijke toetsen worden aan de hand van een gestandaardiseerd formulier beoordeeld. Deze formulieren worden aan de studenten tevoren uitgereikt. Herkansing is binnen acht weken na het tentamen mogelijk. Het schrijven van een paper is een eis bij verschillende vakken omdat het formuleren van een oordeel en het motiveren en communiceren van conclusies van groot belang zijn in deze opleiding. Als een tentamen uit verschillende onderdelen bestaat, dan wordt het gewicht van die onderdelen tevoren bekend gemaakt.

De examencommissie Psychologie ziet toe op de kwaliteit van de toetsen. De regelingen zijn vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling. De examencommissie krijgt alle resultaten van de vakevaluaties te zien. Als de resultaten onder de maat zijn, dan wordt aan de betrokken docent gevraagd een verbeterplan op te stellen. De commissie kan ook verbeterpunten aangeven, zoals is gebeurd bij de evaluaties van de studenten van het cohort 2013-2014.

De examencommissie beoordeelt elk jaar steekproefsgewijs het cursusmateriaal en de toetsen van enkele docenten. Ook bekijkt de commissie de afstudeerscripties, waarbij wordt nagegaan of het gegeven cijfer klopt en of de officiële beoordelingsformulieren zijn gebruikt. En de examencommissie behandelt ook klachten van studenten over toegekende oordelen. Dat was aan de orde bij de twee onder standaard 2 genoemde vakken.

De commissie heeft met instemming van de regels en gebruiken rond toetsing kennis genomen, die er in elk geval op papier goed uitzien.

#### *Gerealiseerde eindkwalificaties*

De scriptie beschrijft het resultaat van het onderzoeksproject; het is een individueel werkstuk en is geschreven in de vorm van een wetenschappelijk artikel. In het kader van een mogelijke publicatie evalueert een ad-hoc-commissie de scriptie aan de hand van de eisen die zij zelf daartoe heeft opgesteld. Daarna bewerken de student en de docent het werkstuk. Een aantal scripties is gepubliceerd; een lijst daarvan is opgenomen in het aanvraagdossier.

De commissie heeft tien scripties en de bijbehorende beoordelingsformulieren bestudeerd. De scripties waren voor het merendeel van behoorlijke kwaliteit, en de commissie kon zich vinden in de gegeven beoordeling, op één uitzondering na. Met het docententeam en het management is dit geval besproken.

De afstudeerscriptie wordt beoordeeld door de begeleider en een onafhankelijke tweede lezer. Het eindcijfer wordt in goed overleg tussen beiden bepaald. Mochten zij er niet uitkomen dan wijst de programmacoördinator een derde lezer aan. Als een student de scriptie (gedeeltelijk)

Pagina 8 van 14 buiten de faculteit schrijft, met ook een externe begeleider, dan draagt toch de begeleider van de opleiding de verantwoordelijkheid.

Studenten presenteren de bevindingen van hun scriptie aan docenten en medestudenten op een symposium in juli. Meestal heeft de presentatie geen invloed op het cijfer van de scriptie, maar in uitzonderlijke gevallen wordt het cijfer naar boven of naar beneden afgerond.

Het is de commissie opgevallen dat sommige beoordelingsformulieren weinig informatief zijn; één formulier gaf helemaal geen uitleg bij het gegeven oordeel. Ook heeft de commissie geconstateerd dat in enkele gevallen slechts één oordeel wordt gegeven, kennelijk nadat beide beoordelaars het eens zijn geworden. De commissie geeft als advies dat er altijd twee oordelen op het formulier staan; dat komt de transparantie ten goede. De commissie vindt het ook beter als bij de beoordeling proces en product gescheiden worden beoordeeld. Zij heeft ook geconstateerd dat sommige beoordelaars van scripties niet vermeld staan in de lijst van docenten opgenomen in het aanvraagdossier. Het management heeft uitgelegd dat studenten niet altijd een onderwerp kiezen waarbij de vaste docenten betrokken zijn. Soms is de tweede begeleider dan de supervisor. De commissie wijst erop dat in dergelijke gevallen extra waakzaamheid is geboden op het gebied van kwaliteit.

Van het cohort 2011, dat met 15 instromers begon, zijn 12 studenten na drie jaar afgestudeerd en daarvan hebben 6 studenten een promotieplaats kunnen verwerven en 2 hebben een baan als junior onderzoeker, totaal 66%. Van het cohort 2012, begonnen met 12 studenten, zijn 9 studenten na drie jaar afgestudeerd en daarvan hebben er twee een promotieplaats verworven en twee zijn als junior onderzoeker werkzaam, totaal 44%. De afgestudeerden die een promotieplaats verwierven, kregen die vooral bij de VU, maar ook bij andere universiteiten en in het buitenland. De commissie is van oordeel dat hier sprake is van redelijke resultaten.

### **Advies**

De commissie komt op basis van de informatie in het informatiedossier, de bestudeerde scripties, de aanvullende informatie en de hoorzitting tot een negatief eindoordeel over de aanvraag.

De belangrijkste bedenkingen van de commissie zijn geformuleerd onder standaard 2, die zij als geheel als onvoldoende beoordeelt. Deze bedenkingen komen vooral, maar niet louter en alleen, voort uit de teleurstellende resultaten van de door de studenten ingevulde evaluatieformulieren bij een groot aantal vakken en uit de manier waarop docenten en management op deze resultaten hebben gereageerd. Hier dienen ook genoemd de gebrekkige selectie van vooral de buitenlandse studenten, het niet-doorlopen van de gehele onderzoekscyclus (althans de mogelijkheid daaraan te ontsnappen), het gebrek aan een expliciete, planmatige en systematische aandacht voor ethiek en integriteit, het lage percentage van docenten met een BKO, de afstandelijkheid van sommige docenten ten opzichte van hun studenten, en enige slordigheden bij het beoordelen van de eindscriptie.

Aan al deze bedenkingen kan ander beleid tegemoet komen, maar zeker zo belangrijk in de ogen van de commissie is dat er een docententeam wordt gecreëerd dat enthousiasme uitstraalt en gezamenlijk wil werken aan een topopleiding. Bij het gestalte geven aan recuperaties zouden dus niet alleen dienen te worden betrokken de docenten bij wie de evaluatie teleurstellend was, maar alle docenten.



Pagina 9 van 14 Concluderend is de commissie van oordeel dat de onderzoeksmasteropleiding Clinical and Developmental Psychopathology (research) van de Vrije Universiteit te Amsterdam niet voldoet aan de door de NVAO gestelde eisen aan onderzoeksmasters, zoals neergelegd in het 'Beoordelingskader onderzoeksmasters' van 22 november 2011. De commissie kwalificeert de kwaliteit van de opleiding als 'onvoldoende'.

### **Hersteltraject**

Bij brief van 13 augustus 2015 heeft de instelling verzocht in aanmerking te komen voor een hersteltraject voor de opleiding wo- onderzoeksmaster Clinical and Developmental Psychopathology (research). Het herstelplan is ter beoordeling voorgelegd aan de KNAW-commissie Gedragswetenschappen. De commissie heeft op 26 mei 2015 een oordeel over het herstelplan gegeven.

### **Advies KNAW-commissie over het herstelplan**

In het overzichtelijke herstelplan geeft de opleiding aan dat zij van plan is het academisch leiderschap en de kwaliteitszorg van de opleiding te versterken en dat zij binnen dat kader verschillende specifieke verbetermaatregelen zal treffen.

Het managementteam van de opleiding bestond uit een team van vier hoogleraren van de participerende afdelingen, ondersteund door twee programmacoördinatoren. Deze structuur leidt tot een versnippering van verantwoordelijkheden, zo is gebleken. Daarom wordt per 1 september 2015 een opleidingsdirecteur benoemd die verantwoordelijk is voor de kwaliteit, de kwaliteitszorg en de studenttevredenheid van de hele opleiding; hij krijgt de expliciete taak om de betrokkenheid van het gehele team bij het curriculum en het opleidingsbeleid te vergroten. Deze directeur heeft de kracht en het mandaat om te onderhandelen over invulling en uitvoering van het onderwijs en rapporteert rechtstreeks aan het faculteits-bestuur. Ter ondersteuning blijft één programmacoördinator actief, die wekelijks met de directeur overlegt. De programmacoördinator is aanspreekpunt voor studenten bij problemen met docenten of tutoren, zorgt voor de inhoudelijke evaluatie van de vakken, neemt de vakevaluaties met de docenten door, stelt de algemene handleidingen voor de vakken op en signaleert problemen.

De commissie heeft vertrouwen in de aanpak van de gesignaleerde problemen met deze nieuwe structuur. De commissie acht dit een goede weg, waarbij zij erop wijst dat monitoring van de gang van zaken van belang is en dat er al voor het kerstreces een evaluatie zou moeten komen waarbij alle betrokkenen kunnen vaststellen hoe de vlag erbij staat. Ook is de commissie positief over de duidelijke taakomschrijving van zowel directeur als programmacoördinator.

De opleiding wil het teamoverleg versterken. In het eerste half jaar zal elke twee maanden, daarna elke drie maanden een onderwijsbijeenkomst worden georganiseerd met een kernteam bestaande uit de opleidingsdirecteur, de programmacoördinator en de coördinerende docenten van de opleiding. Dit zal onderlinge communicatie en intervisie versterken en resulteren in een betere aansluiting van de vakken op elkaar. Elke vergadering zal resulteren in een overzicht van actiepunten en verantwoordelijkheden per actiepunten. Bij de vergaderingen worden in de tweede helft van het jaar ook de student jaarvertegenwoordigers uitgenodigd uit het eerste en tweede jaar. Het eerste overleg zal plaatsvinden eind augustus 2015. Teneinde de positie van de vakken binnen het curriculum te verduidelijken zal bij de aanvang van ieder vak de docent de positie van zijn vak binnen het curriculum aangeven.

Pagina 10 van 14 De commissie stemt met deze plannen gaarne in omdat zij verwacht dat door het organiseren van deze bijeenkomsten de docenten als een team zullen kunnen optreden en de studenten een helder beeld kunnen krijgen van zowel de delen als het geheel van het curriculum.

De opleiding zal de kwaliteitszorg als volgt verbeteren. Bij zwakke resultaten van schriftelijke evaluaties stelt de verantwoordelijke docent niet alleen een verbeterplan op, maar zullen opleidingsdirecteur en programmacoördinator daarnaast een gesprek aangaan met de docent om gezamenlijk verbetermaatregelen op te stellen. Deze worden door de programmacoördinator begeleid en gemonitord. De opleidingsdirecteur stelt de verbetermaatregelen vast en rapporteert aan het faculteitsbestuur. Na een jaar vindt controle plaats.

De evaluatiebijeenkomsten worden geïntensiveerd (vier keer per jaar). De opleidings-directeur en de programmacoördinator bespreken dan de vak- en curriculumevaluaties met de jaarvertegenwoordigers van de studenten. De opleiding gaat jaarlijks het curriculum evalueren. Verbetermaatregelen worden in het jaarverslag opgenomen en teruggekoppeld aan de studenten in een nieuwsbrief.

Voor de vakken met beneden gemiddelde evaluaties zijn al maatregelen genomen en die worden nog uitgebreid. Zo wordt voor één van de laag beoordeelde vakken een nieuwe topdocent aangetrokken. Deze verbeterlagen staan vanaf augustus 2015 op de agenda van de onderwijsbijeenkomsten. De commissie heeft vertrouwen in deze uitvoerbare maatregelen, waarbij per vak de aanpak is aangegeven.

Daarnaast gaat de opleiding nog enkele specifieke verbetermaatregelen treffen. De selectie van de studenten wordt strenger: aankomende studenten krijgen een schrijfopdracht en met een telefonisch of Skype interview wordt getoetst of de student reële verwachtingen heeft van de opleiding en aan de selectiecriteria voldoet. Een online statistiekttoets wordt aangeboden tijdens de selectieprocedure en bij de aanvang van de studie maakt de student opnieuw een statistiekttoets. Als de student hier niet voor slaagt, wordt een opfriscursus aangeboden, waarna de toets opnieuw wordt gemaakt. Het behalen van de statistiekttoets wordt een voorwaarde om het vak Epidemiology te behalen. De empirische cyclus wordt een vast onderdeel van het curriculum, in elk geval komt deze in het vak Practical 1 aan de orde. Ethiek en integriteit worden in de leerdoelen van verschillende vakken opgenomen en vaste onderdelen van het curriculum. In het voorjaar van 2016 zullen alle docenten die in vaste dienst zijn met een aanstelling van ten minste 0,4 fte over een BKO beschikken. De intensiteit van het contact tussen docent en student wordt nader bekeken, met waar nodig extra ondersteuning voor docenten. Voor de beoordeling van de eindschipties worden standaard twee onafhankelijke beoordelaars ingezet die standaard twee afzonderlijke beoordelingsformulieren invullen. Bij een verschil van meer dan twee punten en geen consensus wordt een derde docent ingeschakeld. De examencommissie bekijkt standaard alle eindschipties. Al deze maatregelen worden in september 2015 ingevoerd.

De commissie acht deze maatregelen uitvoerbaar en vertrouwenwekkend. Het monitoren van invoering en uitwerking van de verschillende maatregelen zou in de planning opgenomen moeten worden en kan worden toevertrouwd aan de nieuwe directeur.

#### **Advies**

De commissie acht het herstelplan adequaat en uitvoerbaar. Het sluit goed aan op de door haar naar voren gebrachte tekortkomingen. De aanpak is binnen een herstelperiode van twee jaar uit te voeren en biedt zicht op verbetering van de in het rapport genoemde punten. De

Pagina 11 van 14 commissie adviseert dan ook positief aan de NVAO ten aanzien van het toekennen van een herstelperiode van twee jaar.

**Conclusie NVAO**

Op basis van het herstelplan en het positieve advies van de KNAW-commissie daarover besluit de NVAO tot toepassing van het bepaalde in artikel 5a.12a van de WHW (herstelperiode). Naar het oordeel van de NVAO is voldoende aannemelijk gemaakt dat de opleiding binnen de termijn van twee jaar alsnog aan het kader zal voldoen. De NVAO leest zowel in het herstelplan als het KNAW-advies daarover dat de opleiding voortvarend is gestart met activiteiten die de kwaliteit van de opleiding verbeteren.


De NVAO besluit tot verlenging van de geldigheidsduur van het accreditatiebesluit van 12 augustus 2010 van de opleiding wo-onderzoeksmaster Clinical and Developmental Psychopathology (research) (120 EC; variant: voltijd; locatie: Amsterdam) van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam tot en met 29 oktober 2017. Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 14 september 2015 naar voren te brengen. Bij e-mail van 22 september 2015 heeft drs. E.J. Kok, beleidsmedewerker OKZ namens het bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.12a, vierde lid, van de WHW dient het instellingsbestuur een aanvraag om een besluit tot vaststelling dat de opleiding alsnog aan het toepasselijke kader voldoet, uiterlijk in te dienen op 30 april 2017.

Dit besluit treedt in werking op 30 oktober 2015 en is van kracht tot en met 29 oktober 2017.

Den Haag, 30 oktober 2015

De NVAO  
Voor deze:



Dr. A.H. Flierman  
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het KNAW-Commissie <i>voltijd</i>
<b>1. Beoogde eindkwalificaties</b>	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
<b>2. Onderwijsleeromgeving</b>	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Onvoldoende
<b>3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties</b>	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
<b>Eindoordeel</b>		Negatief

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

De KNAW-commissie bestaat uit:

- prof. dr. J. M. Bensing (voorzitter), hoogleraar klinische en gezondheidspsychologie Universiteit Utrecht; thans verbonden aan het NIVEL (Netherlands Institute for Health Services Research);
- prof. dr. N. Ellemers, hoogleraar sociale psychologie van de organisatie, Universiteit Leiden;
- prof. dr. J. Theeuwes, hoogleraar cognitieve psychologie Vrije Universiteit Amsterdam en
- prof. dr. L. Verschaffel, hoogleraar pedagogische wetenschappen Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. E. Crone, hoogleraar neurocognitieve ontwikkelingspsychologie;
- Prof. dr. K.W. de Dreu, hoogleraar arbeids- en organisatiepsychologie, alsook gedragseconomie, Universiteit van Amsterdam;
- D. Jansma MSc (student-lid), behaalde het masterdiploma onderwijskunde aan de Rijksuniversiteit Groningen; evenals haar researchmasterdiploma Behavioral and Social Sciences, thans docent aan dezelfde instelling;
- Mevrouw M.G.E. Verdam MSc (student-lid), behaalde het onderzoeksmasterdiploma Psychology aan de Universiteit van Amsterdam en is thans AiO aan dezelfde instelling.

De commissieleden prof. dr. N. Ellemers, prof. dr. J. L. Theeuwes en D. Jansma zijn niet betrokken geweest bij de beoordeling van deze aanvraag.

De commissie is ondersteund door Michèle Wera MA, beleidsmedewerker NVAO en procescoördinator, en drs. J.W. Meijer, secretaris (gecertificeerd).